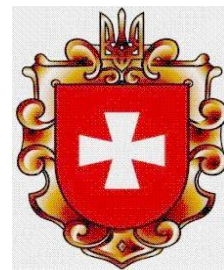
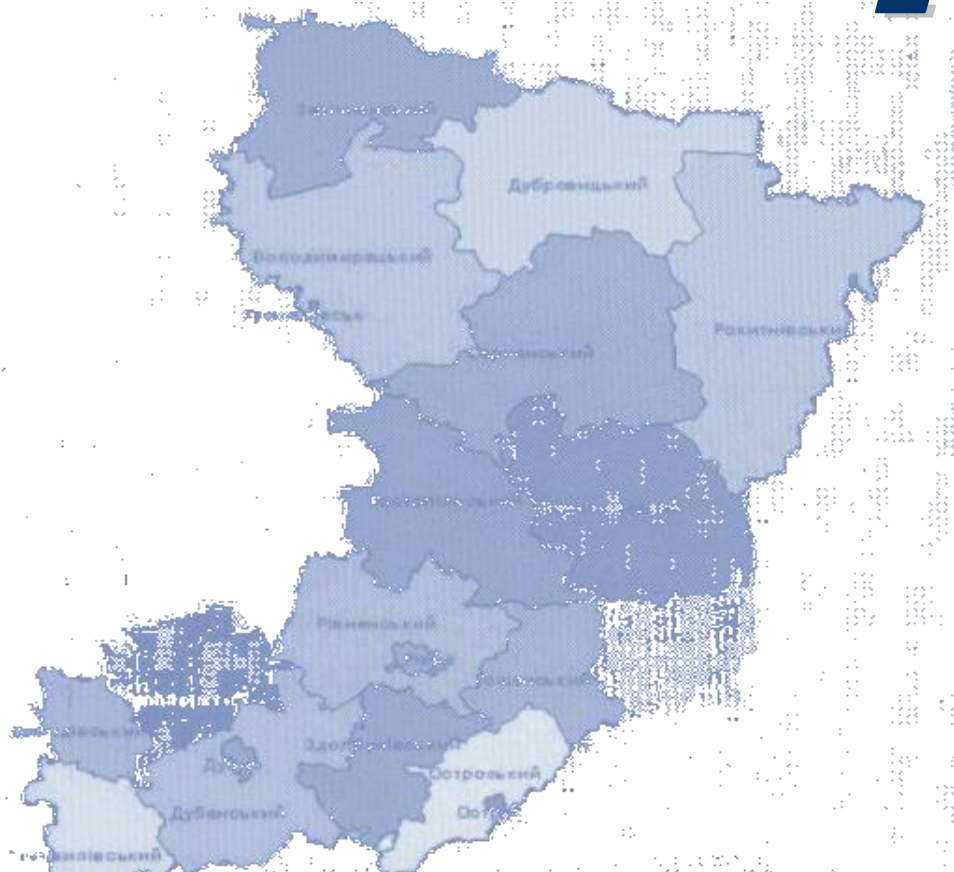

**Рівненська обласна універсальна наукова
бібліотека**

Знаменні та пам'ятні дати Рівненщини на 2024 рік

Укладач:

Лідія Малишева, завідувача відділом
наукової інформації та бібліографії

Редактор:

Зінаїда Тирак, провідний редактор науково-
методичного відділу

940 років

від часу першої писемної згадки про Дорогобуж
Рівненського району (до 2021 р. – Гощанського району)
(1084)

875 років

від часу першої писемної згадки про Муравицю.
Нині околиця Млинова
(1149)

875 років

від часу першої писемної згадки про Пересопницю
Рівненського району
(1149)

855 років

від часу першої писемної згадки про Ярославичі
Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1169)

750 років

від часу першої писемної згадки
про село Деражне Рівненського району
(1274)

595 років

від часу першої писемної згадки про село Басів Кут.
З 1958 року район міста Рівне
(1429)

540 років

від часу першої писемної згадки
про село Вільгір Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
(1484)

535 років

від часу першої писемної згадки
про село Забороль Рівненського району
(1489)

485 років

від дня народження Гальшки, княжни Острозької –
фундаторки Острозької академії
(1539–1582)

485 років

тому у Дубенському Хрестовоздвиженському монастирі
ієромонахом Арсенієм було переписане Дубенське
рукописне Четвероєвангеліє
(1539–1566)

485 років

від дня народження Яна Лятоша (Лятоса) – польського вченого-філософа,
математика, астронома, доктора медицини. З 1583 р. – викладач
медицини і астрономії в Острозькій академії
(1539–1608)

475 років

від часу першої писемної згадки про село Серники Вараського району
(до 2021 р. Зарічненського району) Рівненської області
(1549)

470 років

від дня народження Єлісея Плетенецького –
просвітителя, письменника, відомого церковного і культурного
діяча, одного з організаторів і фундаторів
Братської школи, засновника Лаврської друкарні.
Навчався в Острозькій академії
(1554–1624)

460 років

від часу першої писемної згадки про Радивилів
(1564)

460 років

від часу першої писемної згадки про село Устя Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1564)

455 років

від часу першої писемної згадки про село Решуцьк Рівненського району
(1569)

455 років

від часу першої писемної згадки про село Бармаки Рівненського району
(1569)

455 років

від часу першої писемної згадки про село Глинки Рівненського району
(1569)

440 років

від часу першої писемної згадки
про село Богданівка Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1584)

430 років

тому в Острозькій друкарні вийшла
«Книга о постничестве» св. Василя Великого
(1594)

425 років

від часу першої писемної згадки
про село Ставки Рівненського району
(1599)

420 років

тому у Дерманській друкарні був надрукований
«Октоїх» – перша книга церковних пісень,
друкована українською мовою.
Видання належить до найперших
стародруків на українських теренах
(1604)

420 років

тому у Дерманській друкарні вийшла книга
«Лямент дому княжат Острозьких...»
(1604)

405 років

від дня смерті Ісає Балабана – церковного і культурного діяча.
В 1606–1616 рр. – ігумен Дерманського Свято-Троїцького монастиря
(р.н.н.–1619 (1620))

395 років

від часу першої писемної згадки
про село Велика Клецька
Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1629)

395 років

від часу першої писемної згадки
про село Кузьмівка Сарненського району
(1629)

395 років

від часу першої писемної згадки про село Морозівка
Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1629)

395 років

від часу першої писемної згадки про село Річки
Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1629)

385 років

тому при Гощанському чоловічому монастирі св. Архангела Михаїла
княгинею Раїною Соломерецькою з роду Гостських була відкрита
вища православна школа
(1639–1672)

370 років

від часу надання містечку Клевань
Магдебурзького права (нині селище Рівненського району)
(1654)

275 років

тому в селі Спасів Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
була побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста
(1749)

270 років

тому у селі Новородчиці Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1754)

265 років

тому в селищі Степань Сарненського району
була побудована дерев'яна церква святої Трійці
(1759 (1770))

260 років

тому у селі Горбаків Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
була побудована дерев'яна церква св. Трійці.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1764)

240 років

тому в Корці почала діяти перша в Україні
фарфоро-фаянсова мануфактура
(1784–1831)

240 років

тому в селі Кисоричі Сарненського району
(до 2021 р. – Рокитнівського району)
була побудована дерев'яна церква Вознесіння Господнього
(1784)

235 років

тому селище Млинів отримало королівський привілей
на дозвіл проводити чотири ярмарки на рік
(1789)

235 років

від дня народження Григорія Рафальського (о. Антоній) –
церковного діяча, просвітника, педагога.
З 1800 по 1809 рр. навчався
у Волинській духовній семінарії в Острозі
(1789–1848)

235 років

від дня народження Якова Лобачевського (єпископ Ієрофей) –
церковного діяча і просвітника Волині, історика, дослідника природи.
Навчався у Волинській духовній семінарії в Острозі.
У 1829 р. був призначений настоятелем
Дерманського Свято-Троїцького монастиря.
Похований на території монастиря
(1789–1871)

235 років

тому в селі Івання Дубенського району була
побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці
(1789)

230 років

тому в селі Могиляни Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району) була побудована
дерев'яна церква Вознесіння Господнього.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1794)

230 років

тому у місті Корець розпочала роботу єврейська друкарня
Авраама бен Іцхака Айзика
(1794–1819)

230 років

тому розпочала роботу єврейська друкарня
у місті Дубно
(1794–1824)

230 років

від дня народження Нарциса Олізара –
польського політичного та громадського діяча,
письменника-мемуариста, публіциста,
художника-пейзажиста. В «Польських мемуарах» (1844)
описав повстання на Волині 1831 року.
Бібліотека сім'ї Олізарів знаходилася у селищі
Рафалівка Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
(1794–1862)

220 років

тому у селі Деражне Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
був збудований мурований костел Пресвятої Трійці
коштом місцевого власника
Тадеуша Підгороденського.
За радянської влади римсько-католицький храм
перебудували на будинок культури.
І саме в якості останнього
(та музичної школи) він використовується досі
(1804)

200 років

тому в селі Деражне Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району) було збудовано
муровану Хрестовоздвиженську церкву
(1824)

195 років

тому в селі Шубків Рівненського району була
побудована дерев'яна церква святого Миколая.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1829)

190 років

тому в селі Городець Сарненського району
(до 2021 р. – Володимирецького району) була побудована
дерев'яна церква св. Миколая.

Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1834)

185 років

тому в селі Бабин Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
була побудована мурована церква Іоанна Богослова.

Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1839)

180 років

тому Микола Костомаров (1817–1885) – український письменник,
історик, громадський і політичний діяч.

Працював старшим викладачем Рівненської гімназії
(1844–1845)

165 років

тому у селі Вільгір Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
була побудована дерев'яна церква Покрови Пресвятої Богородиці.

Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1859)

160 років

тому у селі Невірки Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
була побудована церква святої Параскеви.

Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1864)

160 років

тому в селі Ступин Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
була побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста.

Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1864)

155 років

від дня народження Клари-Хаї Сандберг –
громадської діячки м. Рівне й Волині.
Бабуся поетеси Зузанни Гінчанки (Сари Поліни Гінзбург).

Почесна голова Союзу єврейських жінок м. Рівне.
Член Товариства опіки над рівненськими сиротами єврейського походження
«Центос» та ін. громадських організацій
(1869–1941(1942))

155 років

тому в селі Нагірне (Ульбарів) Дубенського району
була побудована дерев'яна церква святого апостола Луки.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1869)

150 років

тому в селі М'ятин Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
була побудована дерев'яна церква святої Параскеви.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1874)

150 років

тому в селі Мошків Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району)
була побудована дерев'яна церква святого архангела Михаїла
(1874)

150 років

від дня народження Давида Бичковського – краєзнавця, священика,
уродженця Дубенщини. З 1907 р. працював учителем історії та географії
в Острозькому жіночому училищі графа Д. М. Блудова.
Співробітник і перший лектор братства імені князів Острозьких.
З 1927 р. – настоятель Кирило-Мефодіївського храму в Острозі
(1874–1937)

145 років

від дня народження Нохема Штифа – філолога мови їдиш, лінгвіста,
літературознавця, перекладача, редактора і громадського діяча.
Уродженець м. Рівне
(1879–1933)

145 років

тому в селі Теремне Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
була побудована церква святого Івана Богослова.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1879)

140 років

тому в селі Устя Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
була побудована церква Різдва Пресвятої Богородиці
(1884)

140 років

тому в селі Заріцьк Рівненського району
була побудована дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці
(1884)

135 років

тому в селі Головниця Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
була побудована дерев'яна церква святого Іоанна Богослова
(1889)

135 років

тому у Тинному (район міста Рівного)
була побудована церква Різдва Пресвятої Богородиці.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1889)

130 років

тому в селищі Володимирець Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
була побудована церква Успіння Богородиці.
Пам'ятка архітектури місцевого значення
(1894)

130 років

тому у селі Малеве Дубенського району
(до 2021 р. – Демидівського району)
була побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста
(1894 (1896))

125 років

тому в селі Верба Дубенського району була
побудована дерев'яна церква святої Трійці
(1899)

125 років

тому завершено спорудження костелу святого Антонія у м. Рівне.
Нині Зал камерної та органної музики
(1899)

125 років

тому на Рівненщині перебував Орест Фотинський (1862–1931) – український етнограф і фольклорист, краєзнавець і архівіст. Член Товариства Дослідників Волині. Проводив історико-краєзнавчі дослідження Волинської губернії. Уродженець села Батьків Дубенського району (до 2021 р. – Радивилівського району) (1899)

120 років

тому в Басів Куті (район міста Рівного) була побудована церква святої Трійці. Пам'ятка архітектури місцевого значення (1904)

120 років

тому в селі Великий Мидськ Рівненського району (до 2021 р. – Костопільського району) була побудована церква Різдва Пресвятої Богородиці (1904)

115 років

тому в Острозі була створена громадська релігійно-просвітницька, науково-краєзнавча організація «Братство ім. князів Острозьких». Припинила діяльність після 1939 року. В серпні 2012 року розпочала свою діяльність Громадська організація «Братство імені князів Острозьких» (1909)

110 років

від початку Першої світової війни. У м. Рівне перебував штаб Особливої армії Південно-Західного фронту, військові госпіталі (1914)

110 років

тому на острові Журавлиха (с. Пляшева Дубенського району (до 2021 р. Радивилівського району) збудовано Свято-Георгієвську церкву-мавзолей, яка входить до Національного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви» (1914)

110 років

тому у селі Білогородка Дубенського району була побудована церква святого апостола Луки. Пам'ятка архітектури місцевого значення

(1914)

110 років

тому у селі Новий Корець Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району) була побудована дерев'яна
церква святої Параскеви

(1914)

105 років

тому в будинку Рівненського реального училища розмістився
департамент освіти уряду Директорії,
який очолював діяч української культури і освіти
Іван Огієнко (митрополит Іларіон)

(1919)

100 років

тому в селі Башарівка Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району) була побудована
дерев'яна церква Введення в храм Пресвятої Богородиці

(1924)

100 років

тому в селі Копань Дубенського району
(до 2021 р. – Демидівського району)
була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці

(1924)

100 років

тому в селі Острів Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району) була побудована
дерев'яна церква святого архангела Михаїла.

Пам'ятка архітектури місцевого значення

(1924)

100 років

тому в селі Ставок Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
була побудована дерев'яна церква святого Миколая.

Пам'ятка архітектури місцевого значення

(1924)

95 років

тому вийшла з друку книга Мечислава Орловича
«Ілюстрований путівник по Волині» («Ilustrowany przewodnik po Wołyniu»)

(1929)

90 років

від часу виходу в світ польськомовного «Путівника по Острогу» під редакцією Мечислава Єсьмана – вчителя Острозької гімназії у 1929–1939 рр., краєзнавця, автора науково-популярних краєзнавчих праць «Острог і його околиці», «Сфери впливу Острога» та інших (1934)

90 років

тому в місті Радивилів Дубенського району (до 2021 р. – Радивилівського району) був побудований мурований костел Семи Скорбот Пресвятої Діви Марії. Після Другої світової війни будівлю пристосували під будинок культури, потім використовували як спортзал дитячо-юнацької спортшколи. 1997 року його передали Українській Православній Церкві Київського патріархату. Тепер колишній костел є Свято-Вознесенською церквою ПЦУ. (1933–1934)

85 років

від часу заснування Рівненської дитячої музичної школи № 1 ім. Миколи Лисенка (1939)

85 років

від часу надання Здолбунову статусу міста районного підпорядкування. З 2021 р. входить до складу Рівненського району (1939)

85 років

від часу створення Рівненського академічного українського музично-драматичного театру (1939)

85 років

з часу репатріації етнічних німців із Західної Волині до країни свого походження. На Рівненщині попали під репатріацію села Новини, Стара Гута, Грушівка, Погорілівка, Порозове, Великі Селища, Юзефівка та ін. (1939–1940)

85 років

тому в селі Карпилівка Сарненського району (до 2021 р. – Рокитнівського району) була побудована дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці (1939)

85 років

тому у місті Сарни був побудований римо-католицький костел Преображення Господнього. У 1959 році влада закрила костел та перетворила його спочатку на зерносховище, а потім – на склад харчових продуктів. 1991 року храм повернули відродженій римсько-католицькій спільноті. 5 серпня 1995 року відремонтований храм освятили
(1939)

80 років

з часу написання роману Уласа Самчука «Дермань»
(1944)

80 років

тому письменник Улас Самчук завершив написання роману «Юність Василя Шеремети»
(1944)

75 років

тому у м. Рівне розпочав свою діяльність автобусний парк. Запрацював перший автобусний маршрут «вул. Ворошилова – вул. Урицького». Теперішні назви «проспект генерала Безручка – вул. Петра Полтави»
(1949)

75 років

тому в селі Симонів Рівненського району (до 2021 р. – Гощанського району) була побудована дерев'яна церква святого Дмитрія
(1949)

70 років

тому у місті Рівне був відкритий пам'ятник Богдану Хмельницькому – українському військовому, політичному та державному діячеві
(1954)

65 років

тому Гощі надано статус селища міського типу
(1959)

65 років

тому створено заслужений ансамбль танцю України «Полісянка» при Рівненському міському будинку культури з ініціативи провідних фахівців обласного Будинку народної творчості
(1959)

65 років

тому у місті Рівне відкрилася обласна дитяча художня школа.
3 2015 року – Рівненська державна дитяча художня школа ім. А. І. Мартиненка
(1959)

65 років

тому Київський інженерно-меліоративний інститут переведено
з Києва до міста Рівне як Український інститут
інженерів водного господарства. Нині Національний університет
водного господарства та природокористування
(1959)

65 років

тому було споруджено дерев'яний Рівненський мототрек.
24 травня 1959 року відбулася перша офіційна гонка
на рівненському мототреці – першість України серед команд
західної зони з мотогонок на гаревій доріжці
(1959)

60 років

тому у м. Рівне через річку Устю і залізничне полотно
(вул. Соборна) було прокладено міст за проектом Д. Поляка, М. Граєвського
(1964)

60 років

тому відкрито пам'ятник Тарасу Шевченку в
селі Бережниця Сарненського району
(до 2021 р. – Дубровицького району). Скульптор Т. Бриж
(1964)

55 років

з дня смерті Миколи Негребецького – українського
громадського та політичного діяча, члена ОУН, вояка Армії УНР.
У 1917–1921 рр. займався поширенням
української періодики у м. Рівне.
Помер і похований в с. Тучин Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
(1897–1969)

55 років

тому відкрито реконструйований стадіон «Авангард» у місті Рівне
за проектом Бориса Андрєєва
(1969)

55 років

тому у місті Рівне був збудований готель «Мир»
(1969)

50 років

тому в Канаді вийшла праця історика, бібліографа, публіциста
Максима Бойка (1912–1998) «Бібліографія церковного життя на Волині»
(1974)

50 років

тому в Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці
вийшов перший випуск «Календаря знаменних і пам'ятних дат Рівненщини»
(1974)

45 років

тому відкрито Рівненський державний інститут культури на базі
культурно-освітнього факультету Київського державного інституту
культури ім. О. Корнійчука (м. Рівне). У 1998 році увійшов до складу
Рівненського державного гуманітарного університету
(1979)

45 років

з часу заснування Березнівського дендрологічного парку
(1979)

45 років

тому на будинку колишньої рівненської в'язниці (вул. Соборна, 16)
була встановлена меморіальна дошка
з написом «В'язням, замордованим більшовицьким
та нацистським режимом у 1940–1950-х рр.».
Скульптор Л. Закревський
(1979)

40 років

тому у Вінніпезі (Канада) вийшов перший том книги
професора Олександра Цинкаловського (1898–1983)
«Стара Волинь і Волинське Полісся:
(краєзнавчий словник від найдавніших часів до 1914 р.)»
(1984)

35 років

тому у місті Острозі засновано
науково-краєзнавче товариство «Спадщина»,
яке в 1993 р. отримало ім'я князів Острозьких.
(1989)

30 років

від часу виходу у світ книги Ярослава Пури
«Край наш у назвах. Частина 2. Рівненський район»
(1994)

30 років

від часу виходу першого випуску альманаху
юних літераторів Рівненщини «Проріст».
Упорядник Микола Береза,
редактор Євген Шморгун
(1994)

30 років

від часу виходу анотованого бібліографічного покажчика
«Україна: історія, народознавство».
Укладач – Катерина Краєвська,
Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека
(1994)

30 років

тому вийшов перший номер літературно-мистецького альманаху
«Погорина» – видання Рівненської обласної організації
Національної спілки письменників України
(1994)

30 років

тому вийшов перший том «Книги пам'яті України. Рівненська область».
Редкол.: Харчук Т. Г., Бобер Б. В., Бухало Г. В. та ін.
(1994)

30 років

тому відкрито меморіальну дошку Уласу Самчуку (1905–1987) –
видатному українському письменнику на приміщенні
Дерманської середньої школи Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району),
у якій він навчався у 1917–1920 рр.
(1994)

25 років

тому створено Інститут мистецтв
у складі Рівненського державного гуманітарного університету
(1999)

20 років

тому вийшов 1-й випуск збірника наукових праць
«Острозький краєзнавчий збірник» Державного історико-культурного
заповідника м. Острога та Острозького науково-краєзнавчого
товариства «Спадщина» імені князів Острозьких
(2004)

20 років

тому вийшла книга Володимира Борщевича «Волинський пом'яник»
(2004)

15 років

від часу відкриття у м. Рівне школи фотографії
«У фарватері істин». Засновник – Олександр Харват,
український фотограф, член правління Національної Спілки
фотохудожників України, заслужений художник
Міжнародної Федерації фотомистецтва
(EFIAP)
(2009)

СІЧЕНЬ

1 січня

115 років

від дня народження Степана Бандери – провідного діяча українського
національного визвольного руху 1930–1950-х рр.
У м. Рівне іменем Степана Бандери названа вулиця, на будинку
№ 43 якої в 1992 р. було відкрито пам'ятну дошку діячеві
(1909–1959)

1 січня

100 років

від дня народження Петра Красюка –
українського письменника-гумориста.
Проживав у с. Висоцьк Сарненського району
(до 2021 р. – Дубровицького району)
(1924–2008)

1 січня

85 років

від дня народження Анатолія Андрухова – композитора,
заслуженого працівника культури України. Народився в с. Перемилівка
Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1939–2010)

2 січня

80 років

від дня народження Петра Велесика –
українського письменника, журналіста, редактора.
Заслужений журналіст України. Живе і працює в Рівному
(1944)

3 січня

75 років

від дня народження Бориса Боровця –
українського письменника, журналіста, редактора. Головний редактор
газети «Надслучанський вісник». Народився в с. Яцьковичі
Рівненського району (до 2021 р. – Березнівського району)
(1949)

10 січня

90 років

від дня народження Леоніда Кравчука –
першого Президента незалежної України.
Народився в с. Великий Житин Рівненського району
(1934–2022)

12 січня

115 років

від дня народження Яна Фітцке – польського археолога,
дослідника і краєзнавця Волині. У 1938 р. упорядковував колекції
Музею імені князів Острозьких в Острозі, опублікував статтю
про його перспективи. Сприяв створенню регіональних
музеїв у Дубно. Розстріляний у Катині
(1909–1940)

15 січня

110 років

від дня народження Василя Гришка – українського письменника,
публіциста, редактора, політичного діяча.
Народився в місті Дубно. З 1949 року проживав у США
(1914–2008)

18 січня

160 років

від дня народження Івана Їжакевича –
українського живописця, письменника, народного художника УРСР.
У 1911 році розписував Георгіївську церкву на місці Берестецької битви.
Нині Державний Національний історико-меморіальний заповідник
«Поле Берестецької битви» (с. Пляшева Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району)
(1864–1962)

20 січня

90 років

від дня народження Івана Білоуса – драматурга,
актора, режисера Рівненського академічного українського
музично-драматичного театру. Автор драматичних творів
«Марія – княгиня Рівненська (Несвицька)»,
«Гальшка – княжна Острозька» та ін.
(1934–2015)

22 січня

65 років

від дня народження Олександра Харвата –
українського фотографа. Заслужений художник
Міжнародної Федерації фотомистецтва (EFIAP).
Засновник Музею фотографії в Рівному.
Народився у місті Здолбунів
(1959)

23 січня

75 років

від дня народження Григорія (Грицька) Чубая – українського поета,
перекладача, дисидента. Народився в с. Березини Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району).
У 1991 р. заснована просвітянська премія ім. Г. Чубая
(1949–1982)

27 січня

185 років

від дня народження Павла Чубинського –
українського письменника, етнографа, фольклориста.
У 1869–1870 рр. побував на Рівненщині з експедицією
в Південно-Західний край для етнографічних
та статистичних досліджень
(1839–1884)

ЛЮТИЙ

35 років

тому місто Рівне відвідав перший польський космонавт
Мирослав Гермашевський (1941–2022), уродженець Березнівщини
Рівненської області. У 1978 році він здійснив політ у космос
(1989)

30 років

тому відкрито Рівненську фотогалерею
обласної організації Спілки фотохудожників України.
У 2019 році галерея припинила свою діяльність
(1994)

2 лютого

80 років

від дня визволення міста Рівне від нацистських загарбників
у роки Другої світової війни
(1944)

5 лютого

80 років

з часу відкриття Рівненської середньої школи № 7.
Нині Рівненський ліцей № 7
(1944)

13 лютого

35 років

тому Березнівському державному дендрологічному парку
присвоєно статус державного заповідника
(1989)

15 лютого

120 років

від дня народження В'ячеслава Васьківського –
графіка, живописця. Член українського мистецького об'єднання
«Спокій» у Варшаві (1920–1937). Народився у м. Рівне
(1904–1975)

18 лютого

95 років

від дня народження Теодозії Бриж – української скульпторки,
Заслуженої художниці України (1997). Народилася у с. Бережниця
Сарненського району (до 2021 р. – Дубровицького району)
(1929–1999)

22 лютого

210 років

від дня народження Оскара Кольберга – польського, українського фольклориста, етнографа, композитора.

Побував на Рівненщині. Автор книг «Казки з Полісся», «Весільні звичаї та обряди з Полісся», «Волинь»

(1814–1890)

27 лютого

80 років

від дня заснування ПрАТ «Рівнебуд».

Наказом по житлово-цивільному будівництву

був створений Рівненський обласний будівельно-монтажний трест, на який було покладено функції відбудови Рівного й області після війни

(1944)

БЕРЕЗЕНЬ

10 років

від часу заснування Музею фотографії у м. Рівне Олександром Харватом, українським фотографом, членом правління Національної Спілки

фотохудожників України, заслуженим художником

Міжнародної Федерації фотомистецтва (EFIAP)

(2014)

7 березня

35 років

тому у Рівному по вул. Т. Шевченка, 45

відкрито меморіальну дошку українському

письменнику Тарасу Григоровичу Шевченку (1814–1961)

(1989)

9 березня

210 років

від дня народження Тараса Шевченка – українського письменника, художника, мислителя.

У жовтні 1846 році як член Київської археографічної комісії

ймовірно перебував на Рівненщині –

у Корці, Острозі, Гільчі, Дубно, Вербі, на полі Берестецької битви

(1814–1961)

10 березня

20 років

тому на будинку Рівненського музичного училища

(вул. С. Бандери, 6) була відкрита меморіальна дошка

на честь Анатолія Гриця (1931–2003) – бандуриста,
кобзаря, композитора, поета, викладача
Рівненського музичного училища. Скульптор М. Сівак
(2004)

14 березня

80 років

від дня народження Святослава Мельничука – українського режисера,
музичного діяча, педагога. Заслужений діяч мистецтв України (1992).

Народний артист України (2009).

Уродженець Млинівщини, проживає у м. Рівне
(1944)

15 березня

55 років

від дня народження Марії Морозенко (Мороз) –
української дитячої поетеси, літературної редакторки, філологині.

Голова Київської організації Національної спілки письменників
України (2019). Уродженка села Малин Рівненської області

(1969–2023)

19 березня

95 років

від дня народження Миколи Ковальського –
українського вченого, історика, краєзнавця.

З 1994 р. працював проректором з наукової роботи
Національного університету «Острозька академія»

(1929–2006)

19 березня

115 років

від дня народження Юзефа Лободовського – польського письменника, поета,
перекладача, публіциста, українознавця. У 30-х роках ХХ ст. проходив

військову службу у м. Рівне. Був членом поетичної групи «Волинь»

(1909–1988)

20 березня

385 років

від дня народження Івана Мазепи –
видатного військового діяча,

останнього з гетьманів України, який здійснив

спробу відвоювати незалежність українському народові.

Між 1705–1708 рр. перебував з військами

на Волині в районі Острога, Корця, Степані

(1639–1709)

23 березня

225 років

від дня народження Станіслава Габрієля Ворцеля – польського політичного діяча, письменника, публіциста.

Учасник польського визвольного руху 1830–1831 рр., керівник повстанських військ на Волині.

Уродженець селища Степань Сарненського району (до 2021 р. – Степанського району) (1799–1857)

26 березня

95 років

від дня народження Михайла Лисенка-Дністровського – українського композитора, диригента, педагога, музикознавця. З 1973 р. працював у Рівненському державному інституті культури (нині Рівненський державний гуманітарний університет) (1929–1990)

31 березня

35 років

від часу заснування Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (1989)

КВІТЕНЬ

105 років

тому у м. Рівне перебував уряд Директорії Української Народної Республіки (1919)

1 квітня

55 років

тому було введено в дію першу чергу Рівненського заводу азотних добрив (нині ПрАТ «Рівнеазот» OSTCHEM) (1969)

3 квітня

410 років

тому село Тайкури Рівненського району було наділене статусом міста з магдебурзьким правом від Сигізмунда III, що передбачав будівництво укріпленого замку та проведення двох ярмарків і одного базару щорічно (1614)

3 квітня

35 років

тому було відновлено богослужіння
у Свято-Воскресенському соборі міста Рівне
(1989)

3 квітня

25 років

тому Указом Президента створено
Рівненський природний заповідник
(1999)

4 квітня

240 років

від дня народження Зоріана Доленги-Ходаковського
(Адам Чарноцький) – польського та українського
фольклориста, етнографа, археолога.
Збирав фольклорні та етнографічні матеріали,
проводив археологічні дослідження на Волині у 1814–1818 рр.
Відвідав Рівне, Острог, Клевань, Дорогобуж,
Білів, Дубровицю та ін.
(1784–1825)

12 квітня

30 років

тому підписано Указ Президента України про відкриття Острозького колегіуму.
Нині Національний університет «Острозька академія»
(1994)

13 квітня

100 років

від дня народження Дана Бен-Амоца – ізраїльського
письменника, журналіста, актора. Уродженець м. Рівне
(1924–1989)

15 квітня

80 років

від дня народження Георгія Морозюка –
українського актора театру та кіно, народного артиста України (1993).
З 1997 р. – актор Рівненського академічного музично-драматичного
театру. Народився в с. Ступно Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1944 –2021)

21–25 квітня

80 років

тому відбувся один з найбільших боїв відділів
Української Повстанської Армії з внутрішніми військами
НКВС СРСР в урочищі Гурби Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1944)

29 квітня

25 років

тому в Міжнародному економіко-гуманітарному
університеті з ініціативи академіка Степана Дем'янчука
відкрито перший в Україні Музей миру
(1999)

ТРАВЕНЬ

1 травня

100 років

від дня народження Івана Маєвського –
українського письменника, лікаря.
Працював лікарем в Острозькій центральній районній лікарні
(1924–2000)

7 травня

180 років

від дня народження Яна Марека Антонія Гіжицького
(псевдонім Волиняк) – польського історика,
дослідника історії церкви на Волині та
історії шкільництва і чернечих орденів
у Литві, Білорусі, Польщі і Україні.
Вчився у Рівненській гімназії.
Автор книги «З минувшини Гощі на Волині» (1909)
(1844–1925)

7 травня

75 років

від дня народження Рафаїла Турконяка –
видатного науковця, доктора богослов'я,
перекладача Острозької Біблії українською мовою,
архімандрита Української греко-католицької церкви
(1949)

9 травня

75 років

тому відбулося відкриття малої Рівненської дитячої залізниці
(1949)

12 травня

25 років

тому у Рівному відкрито пам'ятник «Загиблим у локальних війнах».
Скульптори М. Сівак, В. Петухов
(1999)

14 травня

35 років

тому у с. Пересопниця Рівненського району
був відкритий пам'ятний знак
на честь Пересопницького Євангелія.
Художник К. Литвин
(1989)

17 травня

30 років

тому перед Рівненською міською радою
(майдан Магдебурзького права) відкрито пам'ятник
загиблим за незалежність України «Борцям за волю»
(1994)

20 травня

225 років

від дня народження Оноре де Бальзака – французького романіста
і драматурга. Перебував у Дубні, Радивиліві
(1799–1850)

22 травня

145 років

від дня народження Симона Петлюри – державного і
політичного діяча, публіциста, організатора українських збройних сил,
Головного Отамана військ Української Народної Республіки.
Голова Директорії. У 1918–1920 рр. перебував на Рівненщині
(1879–1926)

22 травня

25 років

тому у Рівному було відкрито пам'ятник
Тарасу Григоровичу Шевченку. Скульптори П. Подолець, В. Стасюк
(1999)

25 травня

80 років

від дня народження Марії Гончарової – педагога,
відмінника освіти України, заслуженого працівника культури України.
Художній керівник Зразкового камерного хору «Ave Magia»
Рівненського міського Палацу дітей та молоді
(1944)

ЧЕРВЕНЬ

115 років

тому Рівне відвідав природознавець, академік,
перший президент Української академії наук Володимир Вернадський.
Досліджував поклади базальту на Костопільщині
(1909)

14 червня

80 років

від дня народження Миколи Дацика – диригента хору,
композитора, педагога. Заслужений діяч мистецтв України (1993).
Уродженець с. Козирщина Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району).
Працював у Рівненському державному гуманітарному університеті
(1944–2012)

24 червня

30 років

тому у м. Рівне відкрито меморіальну дошку Олегу Ольжичу (1907–1944) –
українському поету, вченому-археологу, члену проводу УПА.
Скульптор В. Петухов
(1994)

28 червня

День Конституції України
(1996)

ЛИПЕНЬ

5 липня

100 років

від дня народження Петра Андрухова – історика,
краєзнавця. Засновник і голова Острозького науково-краєзнавчого
товариства «Спадщина» ім. князів Острозьких
(1924–1996)

15 липня

День української державності
(2022)

16 липня

135 років

від дня народження Афіногена Павлюка – педагога, священника, протоієрея. З 1918 по 1932 рік викладав в Дерманських школах.

У 1941–1942 рр. – директор Острозької учительської семінарії.

У 1942 році висвятився в Почаївській лаврі в священники.

Служив настоятелем церков у Острозі, Верхові, Дермані.

Помер і похований в Дермані

(1889–1965)

19 липня

70 років

від дня народження Миколи Пшеничного – українського поета, видавця, краєзнавця, громадського діяча.

Уродженець с. Молодаво Дубенського району

(1954–2020)

24 липня

185 років

від часу відкриття Рівненської чоловічої гімназії, нині приміщення Рівненського обласного краєзнавчого музею. Архітектор Ф. Мехович

(1839–1921)

25 липня

45 років

тому постановою колегії Держкомприроди УРСР парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ім. Т. Г. Шевченка м. Рівне

отримав статус загальнодержавного значення

(1979)

СЕРПЕНЬ

1 серпня

100 років

від дня народження Георгія Харпака (Жоржа Шарпака) – відомого вченого-фізика. Лауреат Нобелівської премії (1992).

Уродженець Дубровиці Рівненської області

(1924–2010)

6 серпня

90 років

від дня народження Миколи Бешти – видатного співака, фундатора професійного вокального мистецтва на Рівненщині. Навчався у музичній школі м. Дубно. З 1983 року працював у Рівненській обласній філармонії (1934–2008)

7 серпня

205 років

від дня народження Пантелеймона Куліша – письменника, перекладача, драматурга, історика, етнографа, громадського діяча. У 1847 р. побував у Острозі, про що написав у відомому творі «Знайдений на дорозі лист», в якому висловив свої враження про Острог. Побував у Корці (1819–1897)

15 серпня

95 років

від дня народження Анни Валентинович (Любчик) – польської профспілкової діячки, активістки, однієї із засновників незалежної профспілки «Солідарність» (Польща). Уродженка с. Сінне (нині Садове) Рівненського району (до 2021 р. – Гошанського району) (1929–2010)

16 серпня

50 років

від дня народження Ігоря Марчука – історика, музеєзнавця, краєзнавця. З 2003 р. працює у Рівненському обласному краєзнавчому музеї. Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (2002). Автор багатьох книг про УПА (1974)

24 серпня

День незалежності України
(1991)

ВЕРЕСЕНЬ

2 вересня

75 років

від дня народження Олександра Романчука – краєзнавця, етнографа, реставратора кераміки, учасника багатьох наукових експедицій, автора понад 100 публікацій у наукових збірниках. Активіста Острозького науково-

краєзнавчого товариства «Спадщина» ім. князів Острозьких. Працював у
Державному історико-культурному заповіднику м. Острога
(1949–2014)

4 вересня

215 років

від дня народження Юліуша Словацького – польського поета, драматурга.
Автор творів на українську тематику. Проїздом бував у м. Рівне
(1809–1849)

17 вересня

80 років

від дня народження Богдана Депо – диригента, педагога.
Народний артист УРСР (1990). Організатор і художній керівник
камерного оркестру Рівненської обласної філармонії
(1944–1992)

24 вересня

135 років

від дня народження Михайла Струменського – дослідника
історико-культурної спадщини Острога та Волині.
Співпрацював із Братством ім. князів Острозьких
та його музеєм, досліджував музейні колекції.
Автор першого каталогу рукописних книг із колекції музею в Острозі
«Из Острожской старины» (1916).
У 1919–1920 рр. був активним членом Острозького повітового
комітету з охорони пам'яток мистецтва і старовини при Острозькому музеї
(1889–1937)

25 вересня

220 років

від дня народження Міхала Грабовського –
польського письменника.
Представник «української школи» в польській
літературі. Народився у с. Золотіїв (нині район м. Рівне)
(1804–1863)

26 вересня

155 років

від дня народження Олександра Карпінського – юриста,
політичного та громадського діяча, дипломата.
У 1920-х рр. займався адвокатською практикою у Рівному,
очолював місцеву філію товариства «Просвіта»
(1869–1929)

29 вересня

215 років

від дня народження Михайла Чайковського (Садик-паша) – польського та українського політичного діяча, письменника.

Юнацькі роки провів у Межиричах Корецьких у колегіумі піарів (нині с. Великі Межиричі Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району).

Автор популярних повістей з історії козаччини (1804–1886)

ЖОВТЕНЬ

85 років

від часу заснування у Рівному міського парку культури і відпочинку, якому в 1940 році присвоєне ім'я Т. Г. Шевченка. Парк створено на території колишньої садиби князів Любомирських на «Гірці», яка існувала з кінця 18 ст.

(1939)

1 жовтня

День захисників і захисниць України

(2014)

5 жовтня

120 років

від дня народження Олекси Стефановича – українського поета, літературного критика. Народився в с. Милятин Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району). 1914 р. закінчив духовну школу в Клевані Рівненського району

(1899–1970)

6 жовтня

85 років

від дня народження Юрія Загорського (Залети) – українського письменника, драматурга.

Проживає у м. Дубно

(1939)

6 жовтня

70 років

від дня народження Неоніли Диб'як – української поетеси, прозаїка, критика.

Народилася у с. Мошків Дубенського району

(до 2021 р. – Млинівського району)

(1954)

12 жовтня

430 років

з дня смерті Герасима Смотрицького –
релігійного, освітнього і культурного діяча, поета,
письменника-полеміста. З 1576 р. жив в Острозі, з 1580 р. – перший ректор
Острозької академії. Редактор і перекладач текстів «Біблії» (1581)
(1-ша пол. 16 ст. –1594 (1597))

15 жовтня

80 років

тому в урочищі «Видумка» нацистськими окупантами
були проведені масові розстріли представників інтелігенції:
священників, вчителів, лікарів, викладацького складу гімназій.
За документами Державного архіву Рівненської області
загинуло близько 3500 чоловік.
Рівненська обласна рада у 2000 році
прийняла рішення про встановлення
15 жовтня Дня пам'яті волинських інтелігентів.
Цього ж року в урочищі Видумка засновано церкву
(1943–1944)

19 жовтня

135 років

від дня народження Ошера Шварцмана –
єврейського письменника, поета,
засновника нової єврейської поезії ХХ ст.
Похований у селищі Рафалівка Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
(1889–1919)

25 жовтня

85 років

від дня народження Василя Скуратівського –
українського прозаїка, народознавця, письменника, видавця.
Був членом журі рівненських фольклорних фестивалів
«Коляда», «Древлянські джерела»
(1939–2005)

28 жовтня

80 років

від дня народження Ніни Ніколаєвої – народної артистки
України (1995). З 1967 р. – актриса Рівненського академічного
українського музично-драматичного театру
(1944)

28 жовтня

50 років

тому був створений ботанічний заказник
загальнодержавного значення «Вишнева гора»
(Рівненський район)
(1974)

ЛИСТОПАД

35 років

від часу створення Рівненської обласної організації Національної
спілки художників України
(1989)

2 листопада

40 років

тому були створені заказники загальнодержавного значення:
«Висоцький» лісовий Сарненського району
(до 2021 р. – Дубровицького району),
«Острівський» гідрологічний Вараського району
(до 2021 р. – Зарічненського району),
«Дібрівський» гідрологічний Вараського району
(до 2021 р. – Зарічненського району),
«Суський» ботанічний Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району),
«Бущанський» ботанічний Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
(1984)

6 листопада

50 років

від часу створення Сарненського історико-етнографічного музею – філії
Рівненського обласного краєзнавчого музею.
У 2020 році на території музею відкрито міні-скансен (музей просто неба)
(1974)

18 листопада

115 років

від дня народження Олекси Сацюка – українського
письменника, прозаїка, драматурга, перекладача, члена ОУН.
Уродженець с. Головчиці Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району).
У роки Другої світової війни був головою окружної управи
в Дубно, у 1941 р. – очолив Дубенську міську управу
(1909–1960)

21 листопада
День Гідності та Свободи
(2014)

23 листопада
70 років
від дня народження Анни Войнарович (Лимич) –
української письменниці. Народилася в м. Здолбунів
(1954)

23 листопада
День пам'яті жертв Голодоморів
(1998)

26 листопада
75 років
з часу створення Товариства «Волинь» у Вінніпезі (Канада),
з 1954 р. – Інститут дослідів Волині
(1949)

27 листопада
80 років
від дня народження Степана Шевчука – вченого, дослідника
народної творчості. Заслужений працівник культури України.
Директор Інституту мистецтв Рівненського державного
гуманітарного університету.
Народився у с. Білашів Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
(1944–2020)

ГРУДЕНЬ

4 грудня
85 років
від часу утворення Рівненської області з центром у місті Рівне
(1939)

8 грудня
160 років
від дня народження Йосипа (Юзефа) Пачоського –
українського та польського ботаніка-флориста.
Народився в с. Білогородка Дубенського району
(1864–1942)

8 грудня
120 років

від дня народження Павла Жолтовського – видатного українського мистецтвознавця, науковця, музеєзнавця.

Випускник Острозької чоловічої гімназії.

В 1950–1980 рр. співпрацював з Острозьким краєзнавчим музеєм, досліджував і популяризував його пам'ятки
(1904 –1986)

18 грудня
85 років

тому була заснована Рівненська обласна газета «Червоний прапор».

Перший номер газети вийшов 19 грудня 1939 року,
останній номер – 21 грудня 1991 року.

Спадкоємцем видання вважається газета «Вільне слово»
(1939)

21 грудня
125 років

від дня народження Антіна Павлюка – українського письменника, перекладача, літературного критика.

Представник еміграційної літератури.

Уродженець Рівненської області.

Навчався в Острозькій чоловічій гімназії
(1899–1937)

24 грудня
50 років

тому відкрито перший тролейбусний маршрут
у м. Рівне «Мототрек – РЗВА»

(1974)